

Till:

22 april 2020

*Politiska partier i Ljusdals kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsservicenämnden*

Kopia:

*Samhällsservicechef, Ljusdals kommun
Gatu- och parkchef, Ljusdals kommun
Miljöchef, Ljusdals kommun
Kommunekolog, Ljusdals kommun
Skoglig förvaltare, Ljusdals kommun*

Hej!

Vi vill att Ljusdals kommun blir en föregångare i hållbarhet i Sverige genom att satsa på skydd av alla skogar med höga naturvärden och övergår till ett kalhyggesfritt skogsbruk i övriga skogar. Därigenom gynnas ekonomin, ekoturism, biologisk mångfald, klimat, friluftsliv, rekreation, svamp- och bärplockning och Ljusdal kan bli en blomstrande och levande kommun som många människor vill flytta till och besöka.

Vi uppmanar därför Ljusdals kommun att:

- undanta alla skogar med höga naturvärden i kommunen från skogsbruk. Detta inkluderar registrerade och oregistrerade nyckelbiotoper, värdekärnor och naturvärdesobjekt.* Samtliga kontinuitetsskogar och värdetrakter behöver noggrant kartläggas och om höga naturvärden påträffas skyddas dessa.
- fasa ut kalhyggesbruket i alla skogar, inte bara tätortsnära, till förmån för ett kalhyggesfritt kontinuitetsskogsbruk.
- främja naturlig föryngring och öka andelen bland- och lövskogar.

Genom att skydda och sköta skogen så att ekologiska, sociala och ekonomiska värden långsiktigt bevaras gynnas skogens ekosystemtjänster. Detta kommer i sin tur att långsiktigt gynna samhällsutvecklingen och ekonomin i kommunen.

Ljusdals kommun är en stor markägare med ca 4 400 hektar produktiv skogsmark varav ca 800 hektar består av naturvårdsavsättningar och bostadsnära skog.¹ Ca 3 600 hektar finns därmed till förfogande för kommunen att bruka mer extensivt.

Kommunens skogar är särskilt värdefulla med tanke på att förhållandevis stora arealer (ca 13 %) utgörs av äldre skogar över 120 år.² Dessa skogar är viktiga för den biologiska mångfalden och för att nå uppsatta miljömål. Ekologiskt fungerande skogar står även emot klimatförändringarnas negativa effekter bättre.

Ett förslag från kommunpolitiker är att skogar över 120 år ska avverkas för att trygga kommunkassan. Tanken är också att jämna ut åldersskillnaderna i kommunens skogsbestånd eftersom det även finns stora arealer unga trädbestånd.

Trots att Gävleborg är det län i Sverige som har störst andel skogsmark av den totala landytan har länet nära nog minst skyddad skog i Sverige.^{3,4} Endast 2,1 % av landarealen i Ljusdals kommun var formellt skyddad 2018.⁵

Enligt internationella och nationella miljömål ska i år minst 17-20 % av alla landområden vara bevarade i ekologiskt representativa och väl förbundna system.^{6,7} Förlusten av viktiga habitat ska då ha halverats, och om möjligt helt stoppas. Vi har inte ens 17-20 % skog med höga naturvärden kvar i Sverige. Det innebär att vi behöver restaurera (återskapa) väldigt många skogar för att komma upp i 20 % produktiv skogsmark. De äldre skogarna i Ljusdals kommun har därför en viktig roll att fylla här för att nå miljömålen.

Utöver skydd av skog behöver den övriga skogsmarken brukas med kalhyggesfria metoder. Idag är kalhyggesbruket den dominerade skogsbruksformen i Sverige.

Enligt en ny studie från Lunds universitet bidrar hyggesfritt skogsbruk till störst samhällsnytta i förhållande till kalhyggesbruket, både gällande ekonomi, biologisk mångfald, utsläpp av koldioxid, vattenkvalitet och sociala aspekter.^{8,9}

Hyggesfritt skogsbruk kan dessutom i ett långsiktigt perspektiv ge mer ekonomisk lönsamhet än trakthyggesbruk med traditionell slutavverkning. Om träden tillåts bli större innan de plockhuggs kan de säljas som timmer. Värdet på timmer är ofta mer än dubbelt så högt som på massaved. Dessutom tillkommer inga kostnader för markberedning, gallring och plantering.^{10,11} Allt fler kommuner väljer att gå över till hyggesfritt skogsbruk. Göteborgs kommun är en sådan kommun och de har högre avkastning på sin skog än kommuner som bedriver kalhyggesbruk.¹²

Skyddad skog och ett hyggesfritt skogsbruk bidrar till rika möjligheter för friluftsliv, rekreation och upplevelser. Därigenom skapas också attraktiva boendemiljöer för kommunens invånare och uppskattade besöksmål för kommunens invånare och turister.¹³

Många besöker Ljusdals kommun just på grund av naturen. I Ljusdal finns fortfarande vidsträckta naturskogar, glittrande sjöar och vattendrag och stora myrmarker. Kommunen har förärats flera naturreservat samt Hamra nationalpark som är ett populärt besöksmål. Turister vill besöka vild och vacker natur, inte kalhyggen och fragmenterade skogslandskap.

Turismen är den snabbast växande näringen i Sverige och bidrar till betydande intäkter, fler arbetstillfällen och även inflyttning. Även turismen till Gävleborgs län ökar.¹⁴ Turismen omsatte 337 miljarder kronor i Sverige 2018 och sysselsatte fler människor än jordbruks-, skogsbruks- och fiskerinäringen tillsammans. Turismens andel av svensk ekonomi motsvarar 2,6 % av BNP och fortsätter att växa i relation till Sveriges totala export och sysselsättning.¹⁵

Naturtyper och arter

Över 90 % av den produktiva skogen i Sverige har redan påverkats av skogsbruk.¹⁶ Det råder stor brist på äldre naturskogar i Sverige – ca 60 % av den produktiva skogsmarken är yngre än 60 år och inte avverkningsmogen än.¹⁷ Över 1 800 skogslevande växt- och djurarter är rödlistade idag, till stor del på grund av förlust av livsmiljöer.¹⁶ Hela 14 av 15 skogsnaturtyper i EU:s habitatdirektiv saknar gynnsam bevarandestatus i Sverige.¹⁸

Skog och klimat

Vid kalhuggning frigörs stora mängder växthusgaser till atmosfären.^{19,20,21,22} Efter en eventuell markberedning, då ännu mer koldioxid frigörs²³, planteras antingen gran eller tall i artfattiga och likåldriga monokulturer. Blandskogar (som inte gynnas i dagens konventionella skogsbruk) lagrar generellt mer kol och bistår med fler ekosystemtjänster än planterade barrbestånd. De efterliknar också mer naturliga ekosystem vilka står emot klimatförändringarnas negativa effekter bättre.^{24,25,26}

Skogars klimatnytta ligger inte enbart i deras upptag av koldioxid utan även i kolförrådets varaktighet. Studier visar även att trädplantager, generellt sett, lagrar mindre kol än den tidigare naturliga skogen, oavsett geografisk region.²⁷ Skogar upp t.o.m. 800-5000 år kan fortsätta att lagra kol och fungera som aktiva kolsänkor.^{28,29,30} Sådana skogar har större motståndskraft och kan bättre anpassa sig till klimatförändringar i jämförelse med planterade monokulturer.³¹ Genom att skydda skogar med ett stort kolförråd förhindras utsläpp av växthusgaser.³²

Eftersom Ljusdals kommuns fullmäktigemål 2019-2021 tar sikte på de tre dimensionerna för hållbar utveckling; miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet³³, förväntar vi oss att kommunen verkar för att bevara den biologiska mångfalden i skogen.

Vi vill att Ljusdals kommun blir en föregångare och att skogsmarken skyddas och sköts så att ekologiska, sociala och ekonomiska värden långsiktigt bevaras medan skogens alla ekosystemtjänster gynnas. Detta kommer i sin tur att långsiktigt gynna samhällsutvecklingen och ekonomin i kommunen.

Kom igen nu, Ljusdals kommun – vi vill se en blomstrande och levande kommun, även i skogen! Bevara kommunens naturarv till efterkommande generationer.

Med vänliga hälsningar,

Elin Götmark, talesperson, Skydda Skogen

Maj Johansson, ordförande, Ljusdals Naturskyddsförening

Carina Frost, Skogsgruppen i Gävleborg

Jenny Olsson, ordförande, Naturskyddsföreningen Gävleborg

***Ordförklaringar:**

Naturvårdsverket beskriver kännetecknen för skogar med höga naturvärden [här](#).

Nyckelbiotop: Skog med dokumenterade höga naturvärden där rödlistade arter finns eller förväntas finnas.

Naturvärdesobjekt: Del av skog som anses ha högre naturvärden än omkringliggande skog.

Värdekärna: Skogsområden med dokumenterade höga naturvärden.

Kontinuitetsskog: Skog som inte har varit kalavverkad tidigare.

Värdetrakter: Skogslandskap med en koncentration av värdekärnor.

Referenser

¹<https://www.ljusdal.se/download/18.776dfd0e165b6b9562c473bf/1536649084910/Skogspolicy%20f%C3%B6r%20Ljusdals%20kommun%20antagen%20av%20KF%20171030.pdf>

² Ljusdals kommun. *Skogsbruksplan 2018-2027*; Kläppa 2:7 mfl.

³ https://www.scb.se/contentassets/a46cdf2c15eb4546853fc9536f397f5/mi0605_2018a01_sm_mi41sm1902.pdf

⁴ <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=99&artikel=7199254>

⁵ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/markanvandning/skyddad-natur/pong/tabell-och-diagram/skyddad-natur-per-kommun/>

⁶ <https://www.cbd.int/sp/targets/rationale/target-11/>

⁷ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Etappmal/>

⁸ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2212041619300129>

⁹ <https://www.natursidan.se/nyheter/ny-studie-kalhyggen-varst-for-miljon-hyggesfritt-gynnar-samhallet/>

¹⁰ Hulthén, E.-L., Jentzen, M., och Kullgren, E. (2014). *Skogspraktikan - varför vi bör gå över till naturnära skogsbruk*. Visto Förlag: 136 s.

¹¹ Karlsson, M. (2017). *Konsten att hugga träd och ha skogen kvar*. Mikael Karlsson: 204 s.

¹² <https://www.landskogsbruk.se/skog/kommunerna-som-ager-mest-skog/>

¹³ <https://www.ljusdal.se/download/18.776dfd0e165b6b9562c473bf/1536649084910/Skogspolicy%20f%C3%B6r%20Ljusdals%20kommun%20antagen%20av%20KF%20171030.pdf>

¹⁴ <https://www.regiongavleborg.se/nyheter/turismen-till-gavleborg-fortsatter-att-oka/>

¹⁵ https://tillvaxtverket.se/download/18.53523d5d16b52ebd19c39c22/1560803478084/Rapport_Fakta%20om%20sve_nsk%20turism_2018.pdf

¹⁶ https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/6.tillstandet-i-skogen/rapport_tillstandet_skogen.pdf

¹⁷ Riksskogstaxeringen (2019). *Skogsdata 2019* (tabell 3.2). SLU:

https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/rt/dokument/skogsdata/skogsdata_2019_webb.pdf

-
- ¹⁸ https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/15.-arter-och-naturtyper-i-habitatdirektivet/arter_naturtyper_2013.pdf
- ¹⁹ Amiro et al. (2010). *Ecosystem carbon dioxide fluxes after disturbance in forests of North America*. Journal of Geophysical Research 115; <https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1029/2010JG001390>
- ²⁰ He, H., Jansson, P.-E., Svensson, M., Björklund, J., Tarvainen, L., Klemedtsson, L. & Kasimir, Å. (2016). *Forests on drained agricultural peatland are potentially large sources of greenhouse gases – insights from a full rotation period simulation*, Biogeosciences 13, 2305-2318; <http://www.biogeosciences.net/13/2305/2016/>
- ²¹ Buchholz, T., Friedland, A., Hornig, C. E., Keeton, W. S., Zanchi, G. & Nunery, J. (2014). *Mineral soil carbon fluxes in forests and implications for carbon balance assessments*. GCB Bioenergy 6, 305–311; <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/gcbb.12044>
- ²² Dean, C., Kirkpatrick, J. B., & Friedland, A. J. (2016). *Conventional intensive logging promotes loss of organic carbon from the mineral soil*. Global change biology 23 (1): 1–11, doi: 10.1111/gcb.13387. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/gcb.13387/abstract>
- ²³ Jandl, R. et al. (2007). *How strongly can forest management influence soil carbon sequestration?* Geoderma 137: 253–268; <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0016706106002734>
- ²⁴ Naudts, K., Chen, Y., McGrath, M. J., Ryder, J., Valade, A., Otto, J. & Luyssaert, S. (2016). *Europe's forest management did not mitigate climate warming*. Science 351 (6273): 597-600; <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26912701>
- ²⁵ Gamfeldt, L. et al. (2013). *Higher levels of multiple ecosystem services are found in forests with more tree species*. Nature Commun. 4:1340. doi:10.1038/ncomms2328; <http://www.nature.com/articles/ncomms2328>
- ²⁶ Holm, S. O. (2015). *A Management Strategy for Multiple Ecosystem Services in Boreal Forests*. Journal of Sustainable Forestry 34, 358-379; <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10549811.2015.1009633?journalCode=wjsf20>
- ²⁷ Liao C, Luo Y & Fang C, Li B (2010). *Ecosystem Carbon Stock Influenced by Plantation Practice: Implications for Planting Forests as a Measure of Climate Change Mitigation*. PLoS ONE 5(5): e10867; www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0010867
- ²⁸ Luyssaert, S. et al. (2008). *Old-growth forests as global carbon sinks*. Nature 455, 213-215; <https://www.nature.com/articles/nature07276>
- ²⁹ Berg, B. et al. (2001). *Humus buildup in boreal forests: effects of litter fall and its N concentration*. Canadian Journal of Forest Research 31(6): 988-998; https://www.researchgate.net/profile/Charles_Mcclaugherty2/publication/237865785_Humus_buildup_in_boreal_forests_effects_of_litter_fall_and_its_N_concentration/links/02e7e51c88a8c48e2d000000.pdf
- ³⁰ Wardle, D. A. et al. (2012). *Linking vegetation change, carbon sequestration and biodiversity: insights from island ecosystems in a long-term natural experiment*. Journal of Ecology 100, 16–30; <https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1365-2745.2011.01907.x>
- ³¹ Nelson, E. A., Sherman, G. G., Malcolm, J. R. & Thomas, S. C. (2007). *Combating Climate Change Through Boreal Forest Conservation: Resistance, Adaptation, and Mitigation*. University of Toronto/Greenpeace Canada; https://www.researchgate.net/publication/238723256_Combating_Climate_Change_Through_Boreal_Forest_Conservation_Resistance_Adaptation_and_Mitigation
- ³² Mackey, B. et al. (2013). *Untangling the confusion around land carbon science and climate change mitigation policy*. Nature Climate Change 3, 552-557; <https://www.nature.com/articles/nclimate1804>
- ³³ <https://www.ljusdal.se/kommunpolitik/hallbarutvecklingiljusdalskommun.4.158b47c1697aa031d04835e.html>